

**Offentligt brugerrådsmøde
torsdag 16. juni 2016, kl. 19.00 på Skærum Mølle.**

Referat:

1. Thomas Borup Svendsen bød velkommen til alle.

Der deltog ca. 75 personer i det offentlige brugerrådsmøde.
Peter Gammelmark Thing blev udpeget som ordstyrer.

Aftenens foredragsholder Peter Friis Møller gav et meget spændende indlæg om fordele og ulemper ved urørt skov. Der blev vist utallige eksempler på biodiversitetsprocesser, som var blevet igangsat ved at overlade skovarealer til urørt skov. Ildebrand, oversvømmelse og storme blev nævnt som nogle af naturens hændelser, som var gode til at kickstarte nøgleprocesserne. Resultatet bliver en skov med mere dødt ved, flere svampe, flere insekter og et mere varieret dyreliv.

Samtidig understregede Peter Friis Møller, at træ er et fantastisk materiale, som bliver dannet udelukkende gennem naturens fotosyntese, og som efter brug igen omdannes til naturens rene materialer. Derfor skal vi fortsat dyrke og høste værdifulde træer i skoven.

2. Valg af 2 nye medlemmer til brugerrådet.

Forsamlingen foreslog nedennævnte kandidater til brugerrådet.
Niels Henrik Olesen blev genvalgt og Vibeke Albinus blev nyvalgt

navn	stemmer
Niels Henrik Olesen	20
Vibeke Albinus	15
Inger Skov	10
	2 (ugyldige)

3. Året der gik – og planer for fremtiden i NST Vestjylland

Thomas Borup Svendsen gennemgik nogle af de opgaver som enheden havde løst i 2015. Yderligere oplysninger kan findes på enhedens hjemmeside.

- 2015, For mennesker...

- Der er etableret to nye hundeskove i Hoverdal og i Stråsø
- Skovlegepladserne i Klosterheden er udstyret med nye legeredskaber
- Kite-surf spottet ved Baggersvej ved Ringkøbing fjord er i samarbejde med Ringkøbing Skjern kommune udbygget. Der er bygget nye madpakkehuse og toiletbygning. Kite-surf spottet er i verdensklasse på grund af optimale vindforhold og grundt vand.
- Projektet for "folk på kant af arbejdsmarkedet". Der er indgået 22 kontrakter i 14 forskellige kommuner.
- Naturformidling. Der er afholdt 206 arrangementer med i alt ca. 9000 deltagere. Heriblandt var der 42 ture med naturbussen, 70 ture havde bæveren som højeste ønske, og 75 ture var skolebesøg med almindelig naturvejledning.
- Der er udgivet 2 nye miniguider, nemlig over Hoverdal plantage og Harboøre Tange. Alle naturguides kan findes på hjemmesiden.

- 2015, For dyr...

- Bævere. Der arbejdes på ny forvaltningsplan. Den årlige tælling arbejder efter nye opgørelsesprincipper, hvor det er antallet af territorier der registreres. Problemer hos private lodsejere bliver afhjulpet hurtigst muligt.
- Mink. Der er indfanget knap 600 mink i indsatsområderne siden 2013
- Mårhund. Bekæmpelsen fortsætter både med fælder, regulering og ved hjælp af "Judasdyr" mærket med radiohalsbånd.
- Jagt på NST arealer. Krondyr afskydningen steg i Ulborg området fra 292 til 337 stk. I Klosterheden steg afskydningen fra 87 til 103 stk.
- Ulv. Enheden følger debatten i pressen, og indgår i eventuelle erstatningssager, hvor husdyr måske er dræbt af ulv.

- 2015, natur.....

- Ca 75 ha hede er afbrændt som led i hedeplejen. Det er områder på Vind hede, Tihøje hede, Stråsø og Øster Sande hede.
- 15 grøfter lukket på Thorsminde tangen for at gøre engene mere våde.
- Der er taget høslet på enge ved Harboøre for at pleje bestanden af orkideer
- Der er med udgangspunkt Natura 2000 planerne lavet 3 nye indhegninger i Klosterheden beregnet for afgræsning med kreaturer.
- Rynket rose. Projektet med bekæmpelse af rynket rose (invasiv art i klitområder) fortsætter. Der er lavet forsøg med tildækning og knusning.
- Bjergfyr rydning i Husby klit fortsætter.
- Fåremølle å. Der er skabt et nyt vådområde
- Livstræer. Det landsdækkende projekt med udpegning og mærkning af livstræer blev igangsat. Meningen med livstræer er at de skal stå til de dør af alderdom.

- 2015, driften.....

- Stormfaldet. Det er stadigvæk oprydning og gentilplantning efter flere stormfald der styrer skovdriften. Der er oparbejdet 50.000 kfm råtræ og ca 26.000 kfm flis. Følgeproblemer med billeangreb, udtørrede kanter og nye stormfald kan forventes de kommende år.

- Biprodukter. Der er på enheden høstet ca. 700 ton pyntegrønt og solgt andre biprodukter som f.eks. mos, tagrør, hjelme planter m.v. Indtægter på i alt 700.000 kr

4. Debat og uddybende spørgsmål

a/ (John Clausen, DN). Universiteterne ligger langt fra Vestjylland. Er der behov for mere forskning?

(PFM) Der mangler viden – men grundlaget er ved at blive kortlagt – også på private arealer.

b/ Mogens Brandt. Skal de nye urørte skove forvaltes af biologer?

(PFM) Nej, de har ikke redskaberne til at forvalte større ejendomme.

c/ (NGR) Udgør publikum og friluftaktiviteter en trussel for urørt skov?

(PFM) Nej. De fleste rødlistearter er ikke følsomme overfor publikums aktiviteter. Der kan være enkelte sjældne fugle som kræver ro ved ynglestederne, men det kan man klare ved klog forvaltning.

d/ Vibeke Albinus. Er Naturplan Danmark taget af bordet?

(PFM) Ja, delvis og det er lidt ærgerligt, for der var mange gode intentioner, som oprindeligt blev fostret i wilhjelmudvalget.

e/ Signe Ambrosius, DN. Der er lidt rod i begreberne. Urørt skov er ikke dækkende. Måske begrebet biodiversitetsskov var bedre?

(PFM) Ja, vi må klargøre begreberne. Helt urørt skov er f.eks. udfordret af invasive arter.

f/ Flemming Leibert. Hvad vil vi se i fremtiden. Hvor store skal arealerne med urørt skov være?

(PFM) Mindst 70 – 80 ha, og man bør fokusere på større sammenhængende arealer.

g/ Mourits troldtoft. Jeg savner afsnit om økonomi i fremlægningen? Hvis man skal passe og pleje urørt skov bliver det dyrt.

(TBS) Udlægning til urørt skov er baseret på frivillighed. Det er klart at man mister et indtægtsgrundlag, når man ikke høster de voksne træer. I Københavns Universitets store undersøgelse er det vurderet, at udlægning af 75.000 ha urørt skov vil koste i størrelsesordenen 143 mio. kr/år.

5. Eventuelt

Ingen emner.

Referent

Chr. Hollesen
Naturstyrelsen Vestjylland